

הלכות שבנים פרק ז

א. מי שהיתה לו חלון בכותלו, ובא חברו ועשה חצר בצדו אינו יכול לומר לבעל החלון, סתם חלון זה כדי שלא תביט בי: שהרי החזיק בהזק זה. ואם בא חברו לבנות כותל כנגד החלון כדי שיסיר הזק ראיתו צריך להרחיק את הכותל מכנגד החלון ארבע אמות, כדי שלא יאפיל עליו.

ב. היתה החלון למטה בכותל כופה את חברו לבנות כנגדה ברחוק ארבע אמות, ולהגביה הבנין ארבע אמות, כדי שלא יביט בו מן החלון.

ג. היתה החלון למעלה בכותל, ובנה חברו כותל כנגד החלון מלמטה אם היה מראש הכותל שבנה עד החלון גבה ארבע אמות או יתר, אינו יכול למנעו, אף על פי שלא הרחיק מכותל החלון כלום, שהרי לא האפיל ואינו מזיקו בראיה.

ד. אבל אם נשאר מראש הכותל שבנה עד החלון פחות מארבע אמות כופהו למעט הכותל, כדי שלא יעמד על ראש הכותל וישקיף מן החלון, או יגביה הכותל על החלון ארבע אמות ויהיה הכותל רחוק מן החלון ארבע אמות, כדי שלא יאפיל ולא יציץ ויראה.

ה. בנה כותל אחד בצד החלון צריך להרחיק מן החלון טפח, ומגביה הכותל ארבע אמות על החלון, או כונס ראש הכותל, כדי שלא ישב עליו ויציץ.

ו. בנה שני כותלים משני צדי החלון צריך להיות ביניהן רחב ארבע אמות, והחלון באמצע הארבע; ולא יסכך על גביהן אלא אם כן הרחיק הסכך מן הכותל שיש בו החלון ארבע אמות, כדי שלא יאפיל עליו.

ז. לפיכך מי שבא לפתח חלון לחצר חברו בין חלון גדולה בין חלון קטנה, בין למטה בין למעלה בעל החצר מעכב עליו: שהרי אומר לו תזיק לי בראיה; ואף על פי שהיא גבוהה, תעלה בסלם ותראה.

ח. הרי שפתח חלון לחצר חברו, ומחל לו בעל החצר, או שגלה דעתו שהניחו, כגון שבא וסיע עמו, או שידע הנזק ולא ערער הרי זה החזיק בחלון, ואינו יכול אחר כך לחזור ולערער עליו לסתם.

ט. וכיצד דינה שלחלון זה שהניחו לפתחה: אם חלון שראשו שלאדם נכנס ממנה היא, או שהיתה למטה מארבע אמות אף על פי שאין ראשו נכנס ממנה אין בעל החצר יכול לבנות כנגדה או מצדדיה, אלא אם כן הרחיק ארבע אמות כמו שבארנו.

י. היתה חלון קטנה שאין ראשו שלאדם נכנס ממנה, והיתה למעלה מארבע אמות בעל חצר יכול לבנות כנגדה ובצדדיה: שהרי טוען ואומר, לא הנחתיה לפתח אלא מפני שהיא קטנה וגבוהה; אבל שתחזיק עלי עד שארחיק הבנין, לא הנחתיה.

יא. במה דברים אמורים, בשפתחה לתשמיש, או כדי שיכנס בה הרוח. אבל אם פתחה לאורה אפלו היתה קטנה ביותר, וגבוהה ביותר הואיל ולא ערער, החזיק, ואין בעל החצר יכול

לבנות כנגדה או מצדדיה עד שירחיק ארבע אמות, כדי שלא יאפיל עליו: שהרי מחל לו על האורה.

יב. וכן מי שהיתה לו חלון מחזקת, ובא חברו ובנה כנגדה או מצדדיה בלא הרחקה, או סתמה, ושתק בעל החלון אינו יכול לחזור ולערער לפתח החלון, או להרחיק הבנין: שפיון ששתק, מחל שאין אדם עשוי שסותמין אורו בפניו ושותק, אלא אם כן מחל.

יג. מי שהיו לו חלונות למטה בכותל, ובא חברו לבנות בפניהן ואמר לו, אני אפתח לך חלונות אחרות בכותל זה עצמו למעלה מאלו הרי זה מעכב עליו ואומר לו, בעת שתפתח החלונות תרעיד את הכותל ותקלקל אותו. ואפלו אמר לו אני אסתור כל הכותל, ואבנה לך אותו חדש, ואעשה בו חלונות למעלה, ואשכור לך בית שתדור בו עד שיבנה יכול לעכב עליו ולומר לו, אין רצוני שאטרח ממקום למקום.

יד. לפיכך אם לא היה שם טרח כלל, ואינו צריך לפנות אינו יכול לעכב עליו; וכופין אותו שיהיה חברו סותם חלון זה שלמטה, ועושה לו חלון למעלה: שזו מדת סדום היא. וכן כל דבר שזה נהנה בו, ואין חברו מפסיד ולא חסר כלום כופין עליו.

טו. אבל בעל החלון שרצה לשנות מקום חלונו, בין למעלה בין למטה אפלו היתה גדולה, ואמר אפתח אחרת קטנה ואסתם זו בעל החצר מעכב עליו. וכן אינו יכול להרחיב בחלון כל שהוא.

טז. שני אחין שחלקו חצר מדעתן, ושמו הבנין והעצים זה כנגד זה, ולא השגיתו על שומת האויר, והגיע לאחד מהן בחלקו תרביץ החצר, ולשני האכסדרה אם רצה בעל החצר לבנות כותל בסוף חלקו, בונה בפני האכסדרה, ואף על פי שמאפיל עליו, שהרי לא שמו האויר.